

Energetická kaviareň v Otterbeeku: keď sa slnečná energia stretne so živou podporou

Solárne panely na streche ešte neznamenajú, že im človek rozumie. Presne to si uvedomili aj v belgickom Mechelene, kde 6. novembra 2025 partner projektu U2Demo, organizácia **Klimaan**, zorganizovala v sociálnej štvrti Otterbeek neformálne stretnutie s názvom **Energetická kaviareň**.

Otterbeek nie je žiadny nováčik čo sa týka komunity solárnej energie – **1 795 solárnych panelov na 197 strechách** už dnes zásobuje štvrť lokálne vyrobenou elektrinou. Domácnosti, ktoré túto energiu využívajú, platia **o 10 % menej ako je sociálna tarifa** a vďaka projektu sa ročne ušetrí približne **130 ton CO₂** – teda toľko, koľko za rok pohltí asi **6 000 stromov**. No čísla samy osebe nestačia. Aby ľudia týmto výhodám naozaj rozumeli a vedeli ich využiť vo svoj prospech, treba viac než len nainštalovať technológiu.

Posedenie a diskusia pri káve

Energetická kaviareň fungovala ako neformálny „walk-in“ bod podpory – pri šálke kávy či čaju si mohli obyvatelia so zamestnancami Klimaan prejsť svoje ročné vyúčtovanie energie alebo prihlasovacie údaje do portálu dodávateľa a spoločne zistiť, ako funguje ich vlastná spotreba, koľko reálne ušetrí vďaka solárnej energii, alebo čo robiť, keď sa niečo zdá byť v neporiadku s invertorom či inštaláciou.

Pre zložitejšie otázky ohľadom zmlúv a účtov si Klimaan prizvala na pomoc aj **SAAMO**, flámsku organizáciu špecializovanú na cenovú dostupnosť energie. Odborníci zo SAAMO si s obyvateľmi priamo prešli faktúry, skontrolovali, či majú stále najvýhodnejšiu zmluvu, a pomohli rozlúštiť nejasné položky.

Súčasťou stretnutia bolo aj jednoduché a zrozumiteľné vysvetlenie, ako do budúcnosti štvrte zapadajú projekty ako **U2Demo** a **REINVENT** a ako sa doň môžu obyvatelia sami zapojiť.

Technológia nestačí – dôležitá je aj dôvera

Skúsenosť z Otterbeeku potvrdila jednu dôležitú vec: to, že v susedstve svietia solárne panely, automaticky neznamená, že sa v nich ľudia cítia „doma“. Otázky o spotrebe, úsporách a vyúčtovaní zostávajú veľmi aktuálne. Práve preto majú malé, praktické komunitné projekty ako táto kaviareň veľký význam – menia technický projekt na niečo, s čím dokážu obyvatelia bežne pracovať vo svojom každodennom živote, a zároveň posilňujú ich dôveru zapojiť sa aj do samotného výskumu U2Demo.

Dáta pracujú v prospech komunity – s ochranou súkromia

Aby mohla firma Klimaan lepšie zosúladiť miestnu výrobu a spotrebu energie, spolupracuje s prevádzkovateľom distribučnej siete **Fluvius** na analýze tokov elektriny v Otterbeeku. V rámci výskumného projektu REINVENT vznikajú z podrobných dát o spotrebe **anonymizované** profily (štvrťhodinová spotreba a dodávka do siete, hodinová solárna výroba, informácia, či má domácnosť solárne panely alebo sociálnu tarifu) – bez mien, adries či identifikátorov meračov, takže konkrétnu domácnosť nemožno identifikovať. Tieto dáta následne slúžia aj výskumu U2Demo pri hľadaní modelov pre stabilnejšiu lokálnu sieť.

Otterbeek tak naďalej slúži ako laboratórium spravodlivého zdieľania energie – ukazuje, že miestna solárna energia funguje najlepšie vtedy, keď ju sprevádza aj reálna podpora zo strany užívateľov.

Zdroj: U2Demo (u2demo.eu), autorka pôvodného článku Hanne Maes. Projekt U2Demo je financovaný Európskou úniou v rámci programu Horizon Europe (grant č. 101160684).